

ORTAK PAZAR VE EĞİTİM REFORMU

Oya BAYDAR

Bugün gazetemizin dördüncü sayfasında «Ortak Pazar, Teknik Eğitim» konulu bir yazı var. Bir Fransız sendikacısının yazısı, özünde «Avrupa Kolunun Dev Birliği» demek olan Ortak Pazar'ın eğitim politikasına ve bu politikanın işçi sınıfı ve gençlik açısından sonuçlarına değinen bir yazı.

Sendikacı, Fransa gibi kültürünü dünyaya kabul ettirmiş ülkenin ferdi olarak bile. Ortak Pazar tekellerinin eğitim politikaları karşısında endişeye kapılıyor, işçi sınıfının ve işçi örgütlerinin dikkatini çekiyor. Tekeller, devlet fonlarını da harekete geçirerek neden genel ve meslekî

görüşler

eğitim sorunlarıyla bu derece ilgileniyor. Ve belki bizlere biraz kapalı gelen bir şekilde, sorusunun cevabını veriyor: Uluslararası malî sermayenin Avrupa kolu, Ortak Pazar gençliğine tek düzen ve kendi hizmetinde bir eğitim vermeyi planlamaktadır. Amaç, en yakın zamanda eğitim programlarının yakınlaştırılması, birleştirilmesi ve tekelci kapitalizmin hizmetinde elemanlar yetiştirilmesidir. Üretici güçlerin hızlı gelişmesi meslekî ve eğitimin ön plana geçmesine yol açmakta, eğitimin bu dalına ağırlık tanınmasını zorunlu kılmakta; eğitimde reform gerekliliği ortaya çıkmakta ve tekelci kapitalizm de bu gereklilikten kendi bünyesine ve kendi çıkarlarına uygun reformlar önermek ve uygulattırmak için yararlanmaktadır.

Fransız sendikacısı. Ortak Pazar ülkelerinin bir an önce gerçekleştirmeye çalıştıkları ortak eğitim düzeninin genel; çizgilerini de özetliyor :Genel kültürü bir yana atan, faydacı, işe dönük, işbölümünün son derece arttırıldığı ve eğitimin önem kazandığı, eğitimin yükünün büyük ölçüde ailelere, fertlere yüklendiği, başka bir deyişle paralı eğitim...

Bu eğilim ve önerilerden bir 'kısımının çağımızın ihtiyaçlarına cevap verdiği şüphe götürmez. Teknolojinin ve endüstrinin bu derece ilerlediği çağımızda, teknik eğitimin ön plana geçmesi doğaldır. Ancak, insanı kültür bütününden koparan, düşünme yeteneklerini zayıflatın, kapitalist düzenin meta haline getirmiş olduğu işgücünü, tekelci kapitalizmin ihtiyaçlarına en iyi cevap verebilecek hale getiren bir teknik eğitimidir. Kısaca, Ortak Pazar çerçevesindeki tekelci kapitalizm kendi gelişmesine uygun insanlar, kendi hizmetinde gençler istemektedir. Bir Fransız sendikacısı, tekellerin eğitim politikasına karşı sesini yükseltirken, Ortak Pazar'a üyeliğe geçiş dönemine girmiş olan ve 20 yıl kadar sonra tam üyeliği planlanan Türkiye'de eğitim alanında durum nedir? Asıl konumuz son zamanlarda sözü edilen eğitim reformu ve Ortak Pazar tekellerinin bu reformun biçimlenişi üzerindeki etkileri...

Türkiye'de tartışılan ve kısa bir süre içinde çıkması beklenen «eğitim reformumun, ilk başta Fransız sendikacısının, sözünü ettiği Ortak Pazar tekelleri eğitim politikası ile benzerlikleri büyük... Teknik eğitime önem verme eğilimi; eğitimi, endüstrinin ihtiyaçlarına göre, ama kültür bütününden soyutlanmış ve kesin dallara ayrılmış biçime sokma eğilimi; yazıda aktarılan pasajlardan birindeki düşünceye son derece uygun olarak, ideolojik yönden ilgisiz,- toplum sorunlarından ve toplumdan soyutlanmayacak olan siyasal sorunlardan habersiz, kapitalist üretimin hizmetinde gençler yetiştirme eğilimi; en önemlisi de üniversitelerden başlamak üzere eğitimin malî yükünün fertlere yüklenmesi eğilimi... Bir başka benzer nokta daha var. Fransa ve italya gibi Ortak Pazar ülkelerinde de gerçekten ileri bir durum niteliği taşıyan reform taslakları tam bizde olduğu gibi rafa kaldırılmış Yerine yenileri getirilmiş.

Paralı üniversite eğitimi üzerinde düşünelim bir an. Ne sağlayacaktır bu? Halk çocuklarının üniversitelere devamını engelerken, usta seviyesinde teknik elemanların sayısını arttıracak, teknik ve meslekî eğitimi bir süre sonra ön plana çıkaracak ve halk çocuklarının, en şanstalarnın bu türden eğitim merkezlerinde okumalarına, geri kalanlansa daha kolay dışçileşmelerine yol açacaktır. Böylece Ortak Pazar'ın bir süre sonra Türkiye'de ihtiyacını duyacağı, nispeten uzmanlaşmış teknik eleman ve kalifiye işçi sayısı artacaktır. Buna karşılık daha üst eğitim düzeylerinden gelen uzmanların sayısı azalacak, başka kanunların ve uygulamaların yardımıyla da, yabancı sayısı artacaktır.

Eğitim reformu ve önümüzdeki yıllarda eğitim alanında düzenlenecek yeni uygulamalar şüphesiz ki uzun vadeli bir Ortak Pazar tekelleri politikasının yörüngesine oturtulmuştur. Uluslararası malî. sermaye, tekelci kapitalizm, bir kere daha Türkiye'de, hem de bu defa gençlik ve eğitim kesiminde atını oynatmaya ve kendine yararlı çevreyi yaratmaya yönelmektedir. Ve yine her zamanki gibi yerli tekelci kesim, bu gelişmenin bayraktarlığını yapmaktadır.

(22 Ocak, Yeni Ortam)